

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

37. De Pipinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

fendis apud Leijdensem Becanum, putatitium Marcellinum & alios qui discrepant tam in nominibus, quam in numero. Eam incertitudinem siue ignorantiam non silet Becanus antiquus Scriptor (floruit is anno 1330) dum de primis socijs quibuscum S. Willibrordus in Frisiā venit agens, ait: *Feruntur huius socij Principales &c.* Enumerans deinde plerosque quos iam reiecimus: feruntur, inquit, non affirmat, nec affirmare audet iudicans rem in opinione positam esse. Quod mihi argumento est nomina primorum Coapostolorum S. Willibrordi iam dudum ignorata esse ob causas supra dictas, alias certi aliquid prodidisset vir ille diligentissimus & diutinus rerum Traiectensium & Hollandarum inuestigator. Nec prætereunda hic est frisiorum ac Normannorum non longè post mortem S. Willibrordi secuta persecutio, qui omnem memoriam Sociorum, si quæ fuerit, potuerunt delesse. Vnde nemo nos temeritatis insimulet quod eos S. Willibrordo abstrahamus, quos multorum inolita opinio adnumerat ut plurimum fundata in personato Marcellino.

DISSERTATIO XXXVII.

De Pipinis.

QVONIAM in decursu nostri tractatus & actis nostrorum Apostolorum mentio sit Pipini, qui nostra-tibus præfuit: & quia plures fuerunt idque diuer-so tempore eo nomine vocati, quos autores multi res gestas designantes sæpenumero confun-dunt, adeo quod vni ascribendum est, alteri deputent, personas & tempora non bene discriminando; opera pre-tium me facturum putavi de Pipinis dissertationem bre-uem

136 DE PRIMIS VETERIS FRISIÆ APOSTOLIS
uem inferere; quis, quales, quo tempore quisque fuc-
rit ordine enucleare; dubitanti, ignoranti facem; erranti filū
date.

Celebrantur in historijs tres Pipini, qui Austrasiam, sub
qua nostra Brabantia, gubernarunt. Primus est ille à quo sa-
niiores Chronologi seriem Brabantæ Ducum auspicantur
Carolomanni ex Armengarde filius, dictus de Landis; fac-
tus Maior domus Franciæ anno 615. secundum Diuçum
& plures alios scriptores; Vir sanctitate & omnibus quæ
Christianum Principem ornant virtutibus conspicuus,
domi æquè ac foris, pace non minus, quam bello, clarus;
à cuius ore totius regni Franciæ status sub Clothario &
Dagoberto primo pendebat. Appellatus pater patriæ, dis-
ciplina regum (Dagoberti enim viuo patre institutor, mor-
tuus tutor fuit) sapientiæ domicilium, assumptis nimis
in intimæ locum familiaritatis Arnoldo Metensium, Cuni-
berto Agrippinatū, Amando Tungrorū sanctissimis Epis-
copis. Sub hoc primo Pipino claruerunt Sancta Hermelen-
dis, Sanctus Bauo qui secundum Molanum obiit 631. Vi-
ta defunctus anno 642, iuxta probatiorem opinionem (sunt
enim qui ad annum 647. eam extendunt) sepultus Lan-
dini, unde translatus Niellas, feretro Diuç Gertrudi proxi-
mo requiescit, post mortem nomen Beati adeptus. Pro-
les reliquit ex Itta/ scribitur ea soror Modoaldi Episcopi
Treuirensis fundatrix monasterij Niuellensis anno 650) Grimoaldum, cui tantum Sigebertus Rex legitur tribuisse,
vt filiam eius in thori societatem, filium Childebertum,
cum exigua prolis spes affulgeret, in familiæ communione
legittimæ adoptionis viâ assumpsicerit: Sed mox supra vo-
rum nascitur Sigeberto filius. Item Sanctam Gertrudem
iam nominatam primam Abbatissam Niuellensem à ma-
tre ordinatam; S. Beggam Ansegiso tertio Brabantæ Duci
matri-

matrimonio iunctam. Honorificam huius Pipini mentionem non semel facit Annonius libro 4. Apud Molanum etiam militiae sacræ Ducum Brabantæ cap. 6. L. B. Grammaye hist. Brabant, cap. 2. Franciscum Haræcum in Annibus Brabanticis plurima huius Pipini sunt elogia. Inserit eius vitam ab antiquitate & acceptam Surius primotomo operum, quæ de Sanctis Confecit.

Alter fuit Pipinus dictorum Ansegisi & Beggæ filius, quartus Brabantæ Dux, Maior domus Austrasiæ anno 680. deinde Maior Franciæ factus secundum Conradum Abbatem nostrum Urspergensem an. 589: secundum Sigibertum & Chronicum Frâicum an. 691. nominatus Pipinus secundus siue iunior respectu præcedentis: Herstallensis siue de Herstallo ab arce quam in supercilio Mosæ exstructam non procul à Leodio inhabitauit: grossus vel crassus à corporis statu. Hic est qui Saxones Austrasiæ finibus ciecit: Suecos Franciæ incubantes in ordinem rededit teste Adone Viennensi ad annum 714. Frisios plurimis bellis attriuit. Hic est qui Sanctum Huberum nondum conuersum ab Ebroini crudelitate profugum recepit, fuit, Episcopum veneratus est. Hic est qui S. Willibrordum sociosque in Frisia conuertendis sua authoritate iuuit; Willibrordum Romam misit Archiepiscopum consecrandum, Reno Traiectum in Episcopalem sedem donauit, à quo armis Radbodus exegrat. Hic est cuius mentio aliquoties superioris facta est & deinceps est futura & apud Bedam lib. 5. hist. cap. 11. 12. Heroicarum Princeps virtutum, quarum tamen lucem cum Alpaide pellice adulterium obnubilauit, cuius pellicis instinctu D. Lambertus, quem ante sua cathedra pulsus Pipinus restituerat, martyrium subiit. Reiecta tamen pellice Pipinum resipuisse, legitimam coniugem Plectrudem recepisse ad monitionem S. Huber-

S

it

ti iam Romæ Episcopi creati docet antiquus scriptor Ha-
paert apud Ioannem Roberti, quod fusius discutiemus po-
stea. Proles nactus est ex Plectrude (eam filiam Grimoaldi
Boiorum Ducis fuisse , habet Texera) Drogonem quem
Campaniæ Ducatu pater præfecerat : Grimoaldum Ma-
iorem Domus Franciæ parente viuente, qui cū Christi es-
set fortis assertor Leodijà satellite Radbodi, prout creditur,
indigne mactatur: Sylvium virum pientissimū qui & San-
cti appellationem meruit: filiam Notburgim sepulchro il-
latam Coloniæ miraculis claram. Horum omnium fune-
ra ipse vidit Pipinus. Obiit tandem postquam Palatinas dig-
nitates pro voluntate distribuisset anno 714. sepultus Her-
stalli relicto testamenti tabulis successore Carolo Martello
ex pellice nato.

Quo Martello genitus est Pipinus septimus Brabantia
Dux eius nominis tertius. Est intinctus, petente patre, sacro
lauacro per S. Willibrordum, qui simul magnum imperiu-
m ei prædicti spiritu prophetiæ que veraciter impleta est. Nā
postquā Maiorē Domus Franciæ aliquot annis egisset, Re-
gibus socordia desidētibus, electione totius gētis & cōmu-
ni suffragio Principū, annuēte Zacharia Pontifice, Rex Frā-
ciæ deposito Childeberto coronatus est circa annum 752.
inungente S. Bonifacio Archiepiscopo Moguntino. Cog-
nomen ei breuis seu pusilli fuit à staturæ exilitate. Con-
tra Longobardos, contra Aquitanos, pro Ecclesiæ Roma-
næ iuribus resarcendis auxilium efflagitante Stephano
tertio Papa s̄epiū & feliciter pugnauit. Fertur Pontifici in
Gallias pro auxilio contra Longobardos aduenienti occur-
risse adque pedes eius venerabundum fese dimisisse, inde
equo insidentem Presulem pedibus in Regiam perduxisse.
Huius illa vox est: eo consilio nos arma induimus, vt A-
postolicam sedem ab omni mortalium iniuria vindicare-

mus

mus; id daturi Christianæ pietati, nō mortaliū studijs. Mundistatione cessit anno 768. inscripto regni, qui & virtutis, hærede filio Carolo magno omnibus historijs celebratissimo. Scio multos, præsertim ex Acatholicis, esse qui præfatā translationem Regni à stirpe Merouingorum ad Pipinum iniquam, iniustum, ex ambitione procreatam, multis contumelijs in Pontificem & Pipinum iactis dictitent. Verū in legantur ea quæ pro istius facti rectitudine & iustitia scribit Serarius in Moguntinis ad vitam S. Bonifacij: hæc enim nostri negotij nō sunt. Dicto Carolo Magno natus est alius Pipinus, qui tamen Brabantiam non administravit, sed iuxta patrem Rex in Italia constitutus, post aliquot præclare gesta Mediolani patre superstite immaturre decessit, virtutis magnitudine patriam autamque gloriam facile æquaturus, si diutius vita suppeditasset.

Ex his obseruandæ aliquorum hallucinationes personas & res minus rectè distinguentium, qualis, verbi gratia, est Lamberti Hortensi lib. 1. Secessio. Ultraiectinarum, qui cum, vt credo, legisset Pipinum eiusque filium Carolum Willibrordo donasse ditionem Traiectensem profigato Radbodo, Pipino patri Caroli Magni ascribit, cum ascriberede buisset Pipino 2. parenti Caroli Martelli: & consequenter vno enim absurdo dato plura sequuntur inquit Aristoteles / largitiones præstitas viuente Willibrordo à Carolo Martello Ecclesiæ Sancti Martini Ultraiectensi, Caroli Magni esse. Simili lapide offendit Franciscus Irenicus, dum dicit, Carolum Magnum misisse Willibrordum prædicare Frisijs, cum potius dicere debuisset de Carolo Martello, cuius autoritate & virtute S. Willibrordus, & Apostoli nostri non mediocriter fuere adiuti. Sic quidam Pipinum exutis calceis S. Wironi Episcopo exomologisim lacram facientem, intelligunt Pipinum primum, cu-

140 DE PRIMIS VETERIS FRISIÆ APOSTOLIS
ius sanctitas lucet in historijs, cum intelligendus sit Pipinus
vel secundus, vel (quod ego mallem) Pipinus tertius. Simi-
les Cacologismos apud quosdam est inuenire. præsertim
exteris, ut Sabellicum, Blondum Flauium, quos his deduc-
tionibus nostris obseruatis nullo negotio lector aduertet.
Errat etiam Krantius lib. 4. Sueciæ cap. 37. 38. 40. & er-
randi occasionem ponit dum Pipinum secundum semper
nominat Breuem, cum Epitheton illud debeat & ab
Historicis solùm tribuatur Pipino tertio, non secundo.

D I S S E R T A T I O N E XXXVIII.

Quomodo Pipinus potuerit mittere S. Willibror-
dum predicatum Frisijs cum illud speget ad
ius Ecclesiasticum.

REtulimus dissertatione 28. ex V. Beda Pipinum
misisse S. Willibrordum eiusque socios ad predi-
candum in citeriorem Frisiam. Similiter Trithe-
mius dicit Pipinum ordinasse Willibrordum so-
cioisque ad prædicationem Frisorū. Sic loquun-
tur & alij. Queritur ergo, quomodo Princeps secularis po-
tuerit illos sic mittere aut ordinare, cum hoc solùm con-
cernat Ecclesiasticam potestatem.

Reformatores nostros nullus hic vrgeret scrupulus; re-
spoderetque licuisse hoc Pipino; peenes ipsum plenè fuisse
potestatem cum autoritate mittendi, Ecclesiam regen-
di &c. Ipsi enim omnem similem prærogatiuam vel in
magistratus vel Principes vel Reges, quemadmodum in
Anglia, aut denique in patriæ ordines (quemadmodum
in confederatis Belgicis Prouincijs) transferunt. Sed pre-
tensis has missiones missas faciamus. Nunc breuiter dico,
Propriam.